

Cand mai cumparam actiuni?

Pe termen scurt piata bursiera este perfect impredictibila in acest moment. Exista un curent de opinie, tot mai evident, care afirma ca piata romaneasca nu isi va recapata un trend semnificativ de crestere pana cand pietele internationale nu se vor stabili. Desi beneficiaza de un suport important din partea economiei nationale si a emitentilor prin prisma rezultatelor financiare – iar primele semnale dinspre rezultatele semestriale confirma aceasta realitate – piata romaneasca are un deficit cronic de investitori institutionali autohtoni, astfel incat nu are o componenta locala suficienta de puternica pentru a corela realitatea economica cu cea a cursurilor de tranzactionare.

Daca pe termen scurt previziunile sunt suficient de improbabile pentru a le face ineficiente, putem in schimb sa privim in acest moment la evolutia pietei romanesti din ultima decada pentru a incerca o sintetizare a acestei evolutii. Scopul ar fi acela de a descoperi noul moment propice de cumparare.

De la reinfintarea pietei bursiere in Romania doua au fost momentele optime de a intra la cumparare, fiecare avand o motivatie suficient de puternica pentru a misca piata. In primul rand anul 1997 a marcat un maxim al unei pieti tinere bazat pe credinta ca odata instaurata o guvernare de dreapta in Romania aceasta va impulsiona dezvoltarea bursei si a economiei in ansamblu. Cine a cumparat actiuni la inceputul anului 1997 avea profituri semnificative in mai putin de sase luni de la momentul cumpararii. Din pacate asteptarile nu au fost confirmate iar piata s-a ajustat imediat in ton cu realitatea acelor vremuri.

Un al doilea moment l-am trait in ultimii cinci ani. Cu o desfasurare mai lenta, aceasta perioada a reprezentat un interval de aur pentru investitori. Incepand cu anul 2002 pana la jumatatea anului trecut bursa a adus randamente mai mult decat multumitoare. Crescand cu pasi mari de la an la an piata bursiera a materializat noul statut al Romaniei de zona economica cu un risc in scadere si cu un potential de crestere urias. Cresterile acestei perioade nu au fost alimentate in principal de realizarile economiei si a emitentilor ci mai mult de un proces de ajustare a discount-urilor pe care activele romanesti le inregistrau, la inceputul perioadei mentionate, comparativ cu valoarea “europeana” a lor.

In prezent asistam, pe fondul crizei financiare internationale, la o reasezare a pietei in conformitate cu noua realitate internationala. Pretul activelor la nivel mondial a cunoscut o corectie masiva ceea ce a stopat motorul de crestere al bursei romanesti.

Pentru urmatoarea perioada de crestere vom avea nevoie de un nou imbold pentru piata. Aceasta nu il va putea constitui decat evolutia in sine a economiei si implicit a emitentilor listati. Practic va trebui sa confirmam, atat la nivelul economiei cat si a societatilor cotate, ca sansele de ascensiune economica se materializeaza. Putem spune ca suntem deja pe drumul cel bun privind spre dinamica cresterii economice si a profiturilor companiilor romanesti realizate in conditii internationale nefavorabile. Mixtul dintre scaderea cursurilor de tranzactionare si rezultate financiare in crestere ne fac sa speram ca noul moment propice de cumparare nu poate fi departe. Daca criza internationala se va atenua este probabil ca anul 2009 sa constituie un al treilea reper al recente istorii a pietei bursiere romanesti.

Alin Brendea
Dir. Operatiuni Prime Transaction
1 august 2008